

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 16. Historiæ superioris documenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

quam ambige: magnam enim vim habet vera poenitentia; flectit illum, cui omne genu flectitur; vincit omnipotentem & omnia vincentem; mutat quodammodo immutabilem, & placat iratum Deum. Atque ut uno verbo multa te doceam; persevera in coepta poenitentia via: testamento tibi tuisq; provide maturè pieq; condito: pectus tuam virtutibus imple; & , dum lucem habes, quantum potes, salutem tuam operare. Post triduum ad te veniemus, animamq; tuam, cum triumpho, in caeleste gaudium introducemus. His dictis, disparuit. Vaticinij, ac promissionis veritatem euentus probavit.

PARS SECUNDA.

XVI.
HISTO-
RIAE SV-
PERIORIS
DOCV-
MENTA.

Vis, ex hac historia, velut è fertilissimo horto, non varios fructus colligat? 1. Discimus, nullum Spiritu S. esse praestantiozem consolatorez. Cur ergo ad eum, tam raro, tam tepide, tam tarde recurrimus? cur fallacis mundi solatia tanti facimus? quaerimus? & anteponimus optimo consolatori? *Bonum est confidere in Domino, quam confidere in homine.* 2. Discimus SS. Trinitatis personas agnoscere, & venerari. 3. Discimus Dei vias, qui hominem peccatorem, etiam *ex invito volentem facit,* &

Et, ut B. Prosper ait, quibuslibet modis infidelitatem resistentis inclinat, ut cor audientis, obediendi delectatione generata, ibi surgat, ubi premebatur: ibi discat, ubi ignorabat; inde fidat, unde diffidebat; inde velit, unde nolebat. Hoc est, quod ait: *Ego percutiam, & ego sanabo.* Multis morbi sunt salutare. Plurimi utiliter terrentur, & turbantur. Traditam nobis diuinitus disciplinam, ait S. Cyprianus, pax longa corruperat, iacentem fidem, & pœnè dixerim dormientem censura cœlestis erexit 4. Discimus, quantum possit oratio, pro alijs, ex charitate facta. *Hac est fiducia, quam habemus ad eum, quia quodcumque petierimus, secundum voluntatem eius, audit nos; sicut audiuit fratrem pro fratre orantem. De quocumque pessimo in hac vita constituto utique non est desperandum,* ait Hipponensis antistes, *nec pro illo imprudenter oratur, de quo non desperatur.* 5. Discimus, nulli desperandum, quamuis plurimis se se peccatis inquinârit; quamuis diu in hoc luto hæserit; quamuis ad extremum vitæ peruenerit. *Millies peccasti, millies pœnitentiam age. Si peccata,* ait S. Basilius, *& magnitudine, & numero possunt definiri: miserationes autem Dei neq; magnitudine, neq; numero possunt circumscribi, sine dubio non est, cur desperatio adhiben-*

B. Prosper
 lib. cont.
 Collator.
 cap. 6.

S. Cypri.
 serm. de
 lapsis.

Iean. 5. 14.

S. Aug.
 lib. 1. Re-
 tract. c. 19.

S. Basil. in
 reg. bre-
 uiorib.
 q. 13.

S. Chryl.
procem.

1. in Isai-
am.

S. Aug.
serm. 58.
de temp.

adhibenda sit, sed agnoscenda misericordia Dei, & commissa peccata detestanda. Etsi quis innumeris peccatis sit sauciatus, inquit S. Chrystomus, si eorum pœniteat, & bonum agat, ita Deus omnia abolet, ut nullum eorum vestigium appareat. Et S. Augustinus: Fortè cogitat aliquis, tam graua se admisisse peccata, ut jam Dei misericordiã promereri non possit; absit hoc a sensibus omnium peccatorum. O homo, quicumque illam peccatorum multitudinem attendis, cur & omnipotentiam coelestis medici non attendis? Cum enim Deus velit misereri, quia bonus est; & possit, quia omnipotens est; ipse contra se diuina bonitatis ianuam claudit, qui Deum sibi misereri, aut non velle, aut non posse credidit; eumq; aut bonum, aut omnipotentem esse diffidit. Sit ergo quantacunq; multitudo iniquitatum humanarum, maior tamen est multitudo miserationum diuinarum. Sed Midas es, & auriculas, immo fibras & pigritiam asini habes? sed, in rebus sacris, nihil ab elephante differs? Sed diu in sordibus iacuisti? sed vno tantum gradu à morte, & ab æterna damnatione distas? Audisti, qualis fuerit, & quò deuenit iuuenis ille: pariter & cum morte, & cum desperatione luçtabatur. Nunquã *sera est conuersio*, ait S. Hieronymus. *Latro de*

S. Hiero-
nym. ad

de

de cruce transijt ad Paradisum. Nabuchodono-
zor rex Babylonis, post efferationem corporis &
cordis, mentem recipit humanam. Assonat D.
Augustinus, dum scribit: *Nunquam Deus sper-*
nit pœnitentiam, si ei sincerè, & simpliciter offe-
ratur. Et infra: Donec sumus in hac vita,
quantacunque nobis acciderint peccata, possibile
est, omnia ablui, per pœnitentiam. Subscribit B.
Isidorus, quo teste, *Nullus desperare debet ve-*
niam, etiamsi circa finem vita ad pœnitentiam
conuertatur. Vnumquemque enim Deus de suo
sine, non de vita præterita iudicat. Quò deue-
nisset Parisiensis adolescens, si eum de vita,
præterita Deus iudicauisset? Vitam malè tra-
duxit, sed bene clausit; & in cœlum intrauit.
Agite ô senes capulo proximi, adeste mori-
bundi ex intemperantia iuuenes, de quibus
medicus desperauit: si actum est de corpore
vestro, nondum tamen actum est de anima
vestra: tam diu vobis licet sperare, quàm spi-
rare. Quia, vt S. Cyprianus loquitur, & in
eodem articulo temporis, cum iam anima festinat
ad exitum, & egrediens ad labia expirantis emer-
serit, pœnitentiam clementissimi Dei benignitas
non aspernatur: nec seruum est, quod verum, nec
irremissibile, quod voluntarium: &, quacunq;
necessitas cogat ad pœnitentiam, nec quantitas

A a   criminis

Lætanã
ep. 7.

S. Aug.
serm. 181.
de temp.

Isidor. l. 2.
de sum-
mo bono
c. 14.

S. Cypr.
serm. de
cœna
dom.

criminiis, nec breuitas temperis, nec hora extremitas, nec vita enormitas, si vera contritio, si pura fuerit voluptatum mutatio, excludit à uenia; sed in amplitudine sinus sui, mater charitas prodigos suscipit reuertentes; & , uelit nolit Nouatus hereticus, omni tempore, Dei gratia recipit poenitentes. Itaque si properandum est, summis uelis uti licet; & , ut in prouerbio est, uentis destitutus remos potest adhibere.

XVII.
 NEC SI-
 NE SPE,
 NEC SI-
 NE TI-
 MORE VI-
 VENDVM.
 S. Aug.
 serm. 15.
 ad fratres
 in eremo.
 Hebr. 6.
 15.
 Phil. 2.
 12.
 Prou. 14.
 26.

O spes, tu omnia portare facis dulciter & suauiter! Eia ergo fratres exclamat ille, hanc amate, hanc tenete; non tamen sine timore, quia qui sperat, & non timet, negligens est: qui autem timet, & non sperat, depressus est, & descendit in profundum, quasi lapis. Et si enim spes, quia fide Catholica nititur, qua nihil certius, certissima firmissimaque esse debet; non est tamen ita absoluta eius certitudo, ut excludat omnem timorem: cum possit, ex parte nostra, defectus interuenire. Hinc monet Apostolus, ut cum timore & tremore salutem nostram operemur: & Salomon: *In timore Domini, fiducia fortitudinis, & filijs eius erit spes.* Quod cum omnibus dicatur; quid illis necesse erit, quos natura fecit ad omnem laborem socordes? quos mala consuetudo perduxit ad nauseam omnis pietatis? qui, cum potan-